

Gunnar Aðalsteinsson, fulltrúi bæjarfógeta, kvað upp dóm þennan ásamt meðdómsmönnum Símóni Helgasyni og Sturlu Halldórssyni, fyrrverandi skipstjórum.

Dómsorð:

Máli þessu er vísað frá dómi. Stefnandi, Brynjólfur Bjarnason, greiði stefnda, Gunnvöru h/f, 30.000 kr. í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Þriðjudaginn 1. febrúar 1977.

Nr. 20/1974. **Byggingarsamvinnufélag atvinnubifreiðastjóra í Reykjavík og nágrenni**

(Hilmar Ingimundarson hrl.)

gegn

Jóhannesi Long

(Ágúst Fjeldsted hrl.).

Byggingarsamvinnufélag. Úrsögn. Endurgreiðsla.
Verðtrygging.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Magnús Þ. Torfason, Ármann Snævarr, Björn Sveinbjörnsson, Logi Einarsson og Þór Vilhjálmsson.

Áfrýjandi skaut máli þessu til Hæstaréttar með stefnu 24. janúar 1974. Krefst hann aðallega sýknu af kröfum stefnda, en til vara, að sér verði aðeins dæmt að greiða honum 9.536 krónur og 12.690 krónur til þrautavara. Þá krefst hann málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar héraðsdóms og málskostnaðar fyrir Hæstarétti.

Fyrir Hæstarétt hafa verið lögð ný gögn.

Íbúð sú, sem byggingarsamningur málsaðilja laut að, var í fjölbýlishúsi. Samkvæmt málflutningi hér fyrir dómi var

búið að verja fé því, sem stefndi galt áfrýjanda samkvæmt samningum, alls 647.000 krónum, til greiðslu á byggingarkostnaði húss þessa, þegar til þess kom, að hann krafði áfrýjanda um endurgreiðslu fjárframlaga sinna. Verður ekki talið, að lög nr. 71/1966 standi því í vegi, að stefndi geti krafði áfrýjanda um endurgreiðslu framlaga sinna samkvæmt ákvæðum 8. gr. byggingarsamnings aðilja, sem saminn er með hliðsjón af 10. gr. samþykktu félagsins. Svo sem greinir í héraðsdómi, er stefndi eigi bundinn af stjórnarsamþykkt áfrýjanda 20. september 1972. Lögmenn aðilja lýstu því yfir á dómþingi 9. nóvember 1973, að „umboðslaun, auglýsingar og annar óhjákvæmilegur kostnaður“ samkvæmt 8. gr. byggingarsamnings „skuli reiknast á kr. 5.000.00“, og er áfrýjandi bundinn við þá yfirlýsingu. Fallast ber á það álit héraðsdóms, að leggja verði vísitölureikning stefnda til grundvallar dómi í málinu.

Samkvæmt þessu ber að staðfesta hinn áfrýjaða dóm.

Dæma ber áfrýjanda til að greiða stefnda 35.000 krónur í málskostnað fyrir Hæstarétti.

D ó m s o r ð :

Hinn áfrýjaði dómur á að vera óraskaður.

Áfrýjandi, Byggingarsamvinnufélag atvinnubifreiðastjóra í Reykjavík og nágrenni, greiði stefnda, Jóhannesi Long, 35.000 krónur í málskostnað fyrir Hæstarétti að viðlagðri aðför að lögum.

Dómur bæjarþings Reykjavíkur 21. nóvember 1973.

I.

Mál þetta, sem tekið var til dóms 9. þ. m., er höfðað með stefnu, birtri 13. mars 1973.

Stefnandi málsins er Jóhannes Long, Snorrabraut 77, Reykjavík.

Stefndi er Byggingarsamvinnufélag atvinnubifreiðastjóra í Reykjavík og nágrenni.

Dómkröfur stefnanda eru nú þær, að stefnda verði dæmt að greiða honum kr. 69.199 með 1% dráttarvöxtum fyrir hvern

mánuð eða brot úr mánuði frá 2. febrúar 1973 til greiðsludags auk málskostnaðar að skaðlausu.

Stefndi gerir þær dómkröfur aðallega, að hann verði sýknaður af öllum kröfum stefnanda, en til vara, að dómkröfur stefnanda verði stórlega lækkaðar. Þá krefst stefndi málskostnaðar úr hendi stefnanda í báðum tilfellum.

Sáttaumleitanir dómsins hafa ekki borið árangur.

II.

Málavextir eru þeir, að hinn 25. febrúar 1972 gekk stefnandi í Byggingarsamvinnufélag atvinnubifreiðastjóra í Reykjavík og nágrenni, skammstafað BSAB. Um leið greiddi hann tilskilin gjöld samkvæmt 4. gr. samþykktu félagsins, þ. e. inngöngueyri kr. 500 og árgjald kr. 300. Í marsmánuði 1972 seldi stefnandi íbúð, sem hann átti, og hinn 10. sama mánaðar undirritaði stefnandi byggingarsamning við stefnda. Í byggingarsamningnum segir m. a.:

„1. gr.

B.S.A.B. tekur að sér að reisa íbúð fyrir undirritaðan samningsaðila Jóhannes Long ... á 6.—7. hæð í húsinu nr. 12 við Asparfell, Rvk. ...

3. gr.

Verkið er unnið að öllu leyti fyrir kostnaðarverð, þ. e. án allrar álagningar af hálfu B.S.A.B. ...

5. gr.

... Hann greiði miðað við framgang verks þessa, samkvæmt ákvörðun félagsstjórnar vegna skuldbindinga hennar á eftirfarandi hátt: Við samning kr. 377.000,00, 5. júní 1972 kr. 135.000.00, 5. sept. 1972 kr. 135.000.00, 5. des. 1972 kr. 135.000.00. ...

Félagið greiðir ekki vexti af innborguðum byggingarframlögum. ...

8. gr.

Ef undirritaður aðili að 6. byggingarflokki B.S.A.B. getur ekki staðið við skuldbindingar sínar samkvæmt þessum samningi, eða kýs af öðrum ástæðum að draga sig í hlé, áður en smíði íbúðarinnar er lokið og hann hefur veitt henni viðtöku, skal stjórn félagsins ráðstafa íbúð hans í samræmi við lög félagsins og endurgreiða honum framlag sitt án vaxta, að viðbætti hækkun samkvæmt húsbyggingarvísitölu, en að frádregnum umboðslaunum, auglýsingum og öðrum óhjákvæmilegum kostnaði. Samningsaðili

telst ekki geta staðið við skuldbindingar sínar, ef hann eigi sinnir greiðsluákvæðum 5. greinar í 4 mánuði í röð“.

Við inngöngu í félagið kveðst stefnandi hafa fengið í hendur ársskýrslu félagsins fyrir árið 1970. Í þeirri skýrslu standi orðrétt: „Í þriðja áfanga Asparfell 10 og 12 eru 51 íbúð, barnaheimili og 8 rými fyrir atvinnu- og þjónustufyrirtæki. Uppsteypa á að hefjast í febrúar/marz 1972, áætlað íbúðarhæft frá apríl 1973 til des. 1973“. Stefnandi segir, að aðalforsenda fyrir því, að hann gekk í BSAB hafi verið sú, þar eð hann hafði selt íbúð sína, að enginn verulegur dráttur yrði á byggingu íbúðar hans, en brátt hafi komið í ljós, að mikill dráttur yrði á byggingarframkvæmdum við umrætt hús. Í nóvember 1972 hafi t. d. aðeins verið búið að steypa upp kjallara hússins. Taldi stefnandi þá augljóst, að íbúð hans á 6. og 7. hæð hússins gæti ekki orðið tilbúin til innflutnings fyrr en löngu síðar en áætlað var, enda hafi framkvæmdastjóri BSAB lýst því yfir á fjölmönnum fundi félagsins í nóvember 1972 og í viðurvist stjórnar félagsins, að á byggingarframkvæmdunum mundi verða 5 mánaða dráttur. Vegna þessa mikla framkvæmdadráttar taldi stefnandi nú ljóst, að hann gæti ekki staðið fjárhagslega undir umræddri íbúð, þar eð kostnaðarverð hennar færi af þessum ástæðum síhækkandi vegna síhækkandi byggingarkostnaðar. Kveðst hann því hafa tekið þann kost að segja sig úr félaginu með bréfi, dagsettu 23. nóvember 1972, en þar segir:

„Þar eð svo veigamikill dráttur hefur orðið á byggingu íbúðar þeirrar, sem ég festi mér hjá félaginu (það er íbúð á 6. og 7. hæð í Asparfelli 12), með samningi, dags. 10. marz 1972, miðað við áætlun, enda aðeins búið að steypa kjallara stigahússins, þá sé ég mér ekki fært að standa undir þeim miklu verðhækkunum, sem fyrirsjáanlegar verða á nefndri íbúð, þar til hún verður tilbúin til íbúðar, samkvæmt byggingarvísitölu.

Ég leyfi mér því hér með að segja mig úr B.S.A.B. með öllum réttindum til endurgreiðslu á byggingaframlögum, sem ég hef nú þegar innt af hendi, sbr. ákvæði 3. gr. framangreinds byggingarsamnings“.

Þegar stefnandi hafði gengið úr félaginu, kveðst hann hafa óskað eftir að fá endurgreitt framlag það, kr. 647.000, sem hann hafði greitt, ásamt vísitöluálagi samkvæmt 8. gr. byggingarsamningsins, en framkvæmdastjóri félagsins hafi ekki auglýst íbúðina strax, eins og gert sé ráð fyrir í 8. gr. byggingarsamningsins. Hafi

orðið nokkurt þóf um þetta. Að lokum hafi brugðið svo undarlega við, að hinn 2. febrúar 1973 hafi stefndi sent lögfræðing sinn með ávísun að fjárhæð kr. 647.000 og óskað eftir fullnaðarkvittun. Við þessari greiðslu hafi verið tekið, en að sjálfstöðu kvittað fyrir henni með fyrirvara, þar sem deilt var um vísitölugreiðsluna.

Stefnandi kveðst hafa fengið lögmann sinn til að ræða við framkvæmdastjóra stefnda og stjórn félagsins um greiðslu vísitölulagsins, en stefndi hafi ekki fengist til að greiða neitt vísitölulag og hafi mál þetta því verið höfðað.

III.

Stefnandi styður kröfur sínar þeim rökum, að samkvæmt 8. gr. byggingarsamningsins hafi hann kosið að draga sig í hlé, áður en smíði íbúðarinnar væri lokið. Stefnda hafi þá borið að endurgreiða hið framlagða fé, kr. 647.000, „að viðbætti hækkun samkvæmt húsbýggingarvísitölu, en að frádregnum umboðslaunum, auglýsingum og öðrum óhjákvæmilegum kostnaði“. Stefndi hafi, svo sem fyrr er lýst, greitt framlagið, kr. 647.000, en vísitölulagið, kr. 74.199, beri stefnda einnig að greiða að frádregnum áðurgreindum kostnaði, sem aðiljar eru nú sammála um, að reikna kr. 5.000. Beri því að dæma stefnda til að greiða mismuninn, kr. 69.199.

Lögmaður stefnanda kveðst hafa leitað upplýsinga hjá einum starfsmanni Seðlabanka Íslands, sem tók þátt í samningu laga nr. 71/1966 um verðtryggingu fjárskuldbindinga, hvort það hafi verið ætlunin með setningu laga þessara að nema úr gildi eftirfarandi ákvæði í 20. gr. laga nr. 36/1952, sem fjallar um byggingarsamvinnufélög: „Söluverð slíkrar íbúðar, hversu oft sem eigendaskipti kunna að verða, má aldrei vera hærra en stofnverð hennar að viðbætti verðhækkun samkvæmt vísitölu byggingarkostnaðar og virðingarverði þeirra endurbóta, sem gerðar hafa verið, en að frádreginni hæfilegri fyrningu, hvort tveggja samkvæmt mati dómkvaddra manna“. Hafi starfsmaður þessi ekki svarað spurningu þessari beint, en sagt, að lögunum hafi fyrst og fremst verið ætlað að gilda um vísitölubindingu innan bankastofnana og um verðtryggingu peningalána, en Seðlabankinn, sem hefur umsjón með framkvæmd laga nr. 71/1966, hafi ekki haft afskipti af byggingarfélögum, sem muni hafa „praktisérað“ verðtryggingu íbúða samkvæmt vísitölu byggingarkostnaðar, en Seðlabankinn hafi þó ekki veitt neitt leyfi til verðtryggingar til slíkra aðilja samkvæmt heimildinni í 3. gr. laganna.

Er því haldið fram af stefnanda hálfu, að það hafi ekki verið ætlun löggjafans með lögum nr. 71/1966 um verðtryggingu fjárskuldbindinga að víkja til hliðar ákvæðinu í nefndri 20. gr. laga nr. 36/1952. Komi sú málsástæða því stefnda ekki að haldi.

Þá er því mótmælt af hálfu stefnanda, að fundarsamþykktir, sem stjórn stefnda gerði, eftir að byggingarsamningurinn var undirritaður, séu skuldbindandi fyrir hann.

Stefnandi kveðst hafa innt af hendi fjórar greiðslur sem hér segir: 8. mars 1972 kr. 10.000, 21. mars 1972 kr. 277.000, 22. júní 1972 kr. 135.000 og 5. september 1972 kr. 135.000.

Kröfu sína um vísitöluálag miðar stefnandi við mismuninn á gildandi byggingarvísitölu, þegar greiðslur voru inntar af hendi, og gildandi byggingarvísitölu, þegar endurgreiðsla á framlögðum peningum fór fram hinn 2. febrúar 1973. Þegar þrjár fyrstu greiðslurnar fóru fram, hafi vísitalan verið 603 stig, en hinn 2. febrúar 1973 hafi hún verið 689 stig. Mismunurinn sé því 86 stig eða 14.26% og nemi vísitöluálagið fyrir þessar þrjár greiðslur þá til samans kr. 73.011. Er síðasta greiðslan var innt af hendi, hafi vísitalan verið 683 stig. Mismunur sé 6 stig eða 0.88% og vísitöluálag vegna þeirrar greiðslu sé því kr. 1.188. Vísitöluálagið nemi þannig samtals kr. 74.199.

IV.

Af hálfu stefnda er á það bent, að í ársskýrslu þeirri, sem stefnandi vitni til, sé aðeins rætt um áætlanir, en þar sé alls ekki um skuldbindandi ákvarðanir um afhendingartíma að ræða. Hins vegar sé því ekki að neita, að seinkanir hafi átt sér stað á byggingunni við Asparfell af ástæðum, sem stefnda hafi verið óviðráðanlegar.

Þá er á það bent, að stefnandi hafi, eftir að úrsögn stefnanda barst, boðist til að leysa húsnæðismál stefnanda, ef hann þyrfti að fara úr íbúð þeirri, sem hann var í. Þessu hafi stefnandi hafnað. Eftir það hafi stefndi auglýst íbúð stefnanda til ráðstöfunar í samræmi við lög félagsins. Nýr samningsaðili hafi ekki fengist fyrr en í lok janúarmánaðar 1973. Hafi stefnanda þá strax verið greitt peningaframlag hans, kr. 647.000, án vaxta eða vísitölu, enda hafi stefndi ekki viljað fallast á þá skoðun stefnanda, að hann ætti rétt á þessari vísitöluhækkun á framlag sitt, þar sem fé hans hefði staðið inni hjá stefnda skemur en eitt ár. Hér hafi stefndi farið eftir þeirri venju og starfsreglu, sem Veðdeild Landsbanka Íslands byggi á við útreikninga vaxta og vísitöluuppbóta

á skyldusparnað. Hafi um þetta verið gerð stjórnarsamþykkt hjá stefnda hinn 20. september 1972, en um þá samþykkt hafi í gerðabók félagsins verið skráð:

„Tekið var fyrir, hversu haga skuli vísitölugreiðslu á innstæðu byggjanda hjá félaginu, ef hann hættir, á meðan íbúð hans er í byggingu.

Ákveðið var að haga því á þann veg, að vísitölubætur skuli greiddar, ef innstæða hefur staðið á byggingarreikningi í minnst eitt ár.

Reiknaðar skulu vísitölubætur eftir vísitölu byggingarkostnaðar skv. verðlagi í febrúar ár hvert.

Vísitölubætur skulu reiknaðar af meðalinnstæðu síðasta almanaksárs, en ekki af innstæðu yfirstandandi árs. Vísitölubætur reiknast í samræmi við prósentuhækkun vísitölu byggingarkostnaðar á tímabilinu febrúar til febrúar.

Ákvörðun þessi var tekin með hliðsjón af starfsvenju Veðdeildar Landsbanka Íslands um vísitölugreiðslur á sparifé“.

Af hálfu stefnda er skýrt svo frá, að ákvæðið í 8. gr. byggingarsamninga BSAB um húsbyggingarvísitölu sé búið að vera síðan samningsformið var gert 1966. Það hafi þá verið hugsað sem vörn þeirra, er af efnahagsástæðum gætu ekki haldið fjármögnun byggingarsamningsins áfram til þess tíma, að byggingu væri lokið, og viðkomandi samningsaðili fengi eignaryfirlýsingu fyrir sínum eignarhluta og þar með verðmæti þess, er fjármögnun samningsins skapaði, en yrði að draga sig út úr byggingunni, er hún væri langt komin, eftir að hafa átt það fjármagn í framkvæmdunum í eitt eða tvö ár án vaxta. Endursala á íbúðum BSAB í byggingu sé ekki leyfð. Réttur félagsmanna til að gera byggingarsamning um íbúðir í smíðum fari eftir félagsnúmeraröð. Þeir geti ekki selt þann rétt eða þá íbúð, er samningurinn tekur til, fyrr en samningnum hafi verið fullnægt og félagsmaðurinn hafi fengið eignaryfirlýsingu að íbúðinni, en þá geti eigandinn við sölu fengið uppborna vísitöluhækkun þá, sem orðið hafi á byggingartímanum, samkvæmt 10. gr. samþykktu BSAB, en sú grein er svohljóðandi:

„Félagsmaður, sem fengið hefur íbúð að tilhlutan félagsins, má ekki selja hana, nema stjórnin hafi áður hafnað forkaupsrétti félagsins vegna, og aldrei framleigja nema nokkurn hluta af íbúðinni. Þó getur eigandi að fengnu leyfi stjórnarinnar leigt heila íbúð um stundarsakir, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi. Söluverð slíkrar íbúðar, hversu oft sem eigendaskipti kunna að verða, má aldrei vera hærra en stofnverð hennar að viðbætti verðhækk-

un samkvæmt vísitölu byggingarkostnaðar og virðingarverði þeirra endurbóta, sem gerðar hafa verið, en að frádreginni hæfilegri fyrningu, hvort tveggja samkvæmt mati dómkvaddra manna. Sé um framleigu að ræða, ákveður stjórn félagsins, hve há leigan megí vera, og miðast hún við raunverulegan kostnað eiganda samkvæmt mati af íbúðinni eða hluta hennar, sem leigður er. Seljandi greiði kostnað vegna sölu eða sölutilrauna, en kostnað við matsgerð, ef til kemur, greiði seljandi og kaupandi að hálfu leyti hvor“.

Af hálfu stefnda er á það lögð rík áhersla, að með stjórnarsamþykktinni frá 20. september 1972 hafi átt að koma í veg fyrir það, að aðili gæti gert samning og greitt inn á hann fé, rétt áður en byggingarvísitala hækkar, og átt það þar inni, þar til vísitöluhækkun hafi komið fram, og eftir það heimtað þessa hækkun með því að segja sig frá samningnum. Er því haldið fram, að þetta sé andstætt tilgangi byggingarsamningsins og með þessu sé verið að reyna að græða á samtökum almennings. Verði kröfur stefnanda teknar til greina, þá samsvari vísitöluhækkunin 21.22% ársvöxtum miðað við dagsetningu uppsagnarbréfsins.

Sýknukrafa stefnda er á því byggð, að honum sé ekki skylt að greiða vísitöluhækkun á byggingarframlag, ef framkvæmdafjármagn samkvæmt samningi stendur skemur en eitt ár. Þar við bætist, að stefnda svo og stefnanda sé óheimilt að verðtryggja þannig byggingarsamning vegna ákvæða 1. og 13. gr. laga nr. 71/1966 um verðtryggingu fjárskuldbindinga. Í 8. gr. byggingarsamnings segi ekkert um það, hvernig byggingarvísitalan skuli reiknuð út, en eitt sé víst, að það hafi aldrei verið tilgangur stefnda að verðtryggja fé, sem staðið hefði inni svo skamman tíma og tilfellið var með fé stefnanda. Er í þessu sambandi vitnað til dóms Hæstaréttar 1970, bls. 178, en þar hafi vísitala verið miðuð við mitt byggingartímabil, en ekki reiknuð vísitala á hverja einstaka innborgun byggingaraðiljans. Styðji þessi dómur mjög þá skoðun stefnda, að ekki beri að reikna vísitölu, fyrr en féð hafi staðið í byggingu nokkurn tíma.

Verði hins vegar litið svo á, að stefnandi eigi rétt á einhverri vísitöluhækkun, þá geti ekki komið til álita að reikna honum þessa hækkun fyrir allt það tímabil, sem féð var hjá stefnda. Það hljóti að koma til álita einhver meðaltalsvísitala. Þá beri að draga frá hugsanlegri vísitöluhækkun kr. 5.000, sem aðiljar séu sammála um að reikna í umboðslaun, auglýsingar og annan kostnað. Sé varakrafan byggð á þessum sjónarmiðum.

Af hálfu stefnda er vaxtakröfu stefnanda mótmælt sérstaklega, þar sem engin lagaheimild sé fyrir dráttarvaxtakröfunni.

V.

Í II. kafla laga nr. 36/1952, sem fjallar um byggingarsamvinnufélög, 20. gr., er, svo sem fyrr er lýst, gert ráð fyrir, að söluverð íbúða miðist við stofnverð að viðbætti verðhækkun samkvæmt vísitölu byggingarkostnaðar.

Stefndi er byggingarsamvinnufélag og stofnað með heimild í lögum þessum. Í 10. gr. samþykktar stefnda er tekið upp samhljóða ákvæði og er í nefndri 20. gr. laga nr. 36/1952, en samþykktir þessar hafa verið staðfestar af félagsmálaráðuneytinu.

Eigi er ætlandi, að það hafi verið tilgangur löggjafarvaldsins með setningu laga nr. 71/1966 að fella margnefnt ákvæði 20. gr. laga nr. 36/1952 úr gildi og þar með samsvarandi ákvæði í samþykktum stefnda og annarra byggingarsamvinnufélaga, þar sem slíkt hefði haft mjög afdrifaríkar og óvæntar afleiðingar í för með sér, einkum fyrir þau byggingarsamvinnufélög, sem við sölu íbúða hafa farið eftir meginreglu nefndrar 20. gr. laganna.

Ákvæði 8. gr. byggingarsamningsins, sem fjallar um „hækkun samkvæmt húsbyggingarvísitölu“, sýnist vera sett samkvæmt 10. gr. samþykktar félagsins og heimild, sem leiða má af ákvæðum margnefndrar 20. gr. laga nr. 36/1952.

Um það leyti sem stefnandi undirritaði byggingarsamninginn, seldi hann íbúð sína og virðist hafa notað hluta af andvirði hennar til þess að greiða afborganir samkvæmt byggingarsamningnum. Ljóst er, að verulegur dráttur hefur orðið á byggingu hússins, sem um ræðir. Ekkert er hins vegar fram komið, sem bendir til þess, að stefnandi hafi viljað misnota vísitöluákvæði 8. gr. byggingarsamningsins.

Eigi þykir stefnandi bundinn af þeim stjórnarsamþykktum stefnda, sem gerðar voru eftir undirritun byggingarsamningsins, að því leyti sem þær eru honum í óhag.

Stefndi hefur ekki haft uppi neinar varnir þess efnis, að vandkvæði hafi verið á að ráðstafa íbúðinni á stofnverði að viðbætti hækkun samkvæmt byggingarvísitölu. Með því að stefndi hefur ekki sannað, að meðaltalsvísitala eða annar vísitöluútreikningur eigi hér við, ber að leggja til grundvallar þann vísitöluútreikning, sem stefnandi hefur lagt fram. Nemur vísitöluálagið samkvæmt honum kr. 74.199. Frá þeirri fjárhæð ber að draga kostnaðinn, kr. 5.000. Verður krafa stefnanda um kr. 69.199 því tekin til greina

ásamt vöxtum, sem rétt er að reikna 7% ársvexti frá 2. febrúar 1973 til 16. maí sama ár, en 9% ársvexti frá þeim degi til greiðsludags.

Eftir þessum úrslitum ber stefnda að greiða stefnanda málskostnað, sem ákveðst kr. 15.000.

Bjarni Kristinn Bjarnason borgardómari kvað upp dóm þennan ásamt meðdómendum Guðjóni Hansen tryggingafræðingi og Guðlaugi Þorvaldssyni prófessor.

Dómsorð:

Stefndi, Byggingarsamvinnufélag atvinnubifreiðastjóra í Reykjavík og nágrenni, greiði stefnanda, Jóhannesi Long, kr. 69.199 með 7% ársvöxtum frá 2. febrúar 1973 til 16. maí sama ár og með 9% ársvöxtum frá þeim degi til greiðsludags og kr. 15.000 í málskostnað, allt innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Þriðjudaginn 1. febrúar 1977.

Nr. 10/1977. **Guðrún Einarsdóttir**

gegn

Birgi Þorvaldssyni og

Unnsteini Beck skiptaráðanda í Reykjavík.

Kærumál. Réttarneitun. Hjón. Búskipti.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Ármann Snævarr, Björn Sveinbjörnsson og Þór Vilhjálmsson.

Sóknaraðili hefur með kæru 28. desember 1976, er barst Hæstarétti 24. janúar 1977, kært tvær ákvarðanir skiptaréttar Reykjavíkur 15. desember 1976 varðandi skipti á búi sóknaraðilja og varnaraðiljans Birgis Þorvaldssonar. Er þess krafist, að ákvörðunum þessum verði hrundið og að lagt verði fyrir skiptaráðanda „að takast á hendur þær aðgerðir, sem synjað var“.